

ВІДГУК

офіційного опонента

кандидата економічних наук Коркоца Олександра Миколайовича
на дисертаційну роботу Салюк-Кравченка Олександра Олексійовича
на тему «Регулювання корпоративних відносин суб'єктів
господарювання в умовах динамічного макроекономічного середовища»,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук
за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

1. Актуальність теми дослідження.

Виникнення проблеми регулювання корпоративних відносин суб'єктів господарювання обумовлено, концентруванням уваги на питаннях та проблематиці корпоративного управління в умовах глобалізації фінансових ринків.

Поява корпоративних відносин в Україні пов'язане з реформуванням економіки, закріпленням в основоположних нормативних актах прав і свобод людини.

Основою регулювання корпоративних відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного макроекономічного середовища є забезпечення безперервності бізнесу та оперативного реагування на події, що загрожують цілісності бізнес процесів та зупинкою фінансово-господарських операцій. Механізмом функціонування органів корпоративного управління виступають обов'язки та відповідальність таких органів за стратегічні й оперативні управлінські рішення.

Позитивним результатом корпоративного управління у країні є показником розвитку соціальної, економічної, правової, технічної чинників суспільства, а формування ефективних корпоративних відносин залишається актуальним і в наші дні.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Салюк-Кравченком Олександром Олексійовичем було обґрунтовано теоретико-методичні засади дослідження в сфері регулювання корпоративних відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного макросередовища при розробці комплексної, фундаметальної та науково-дослідницької роботи «Дослідження формування інституціональних структур в умовах ринкової трансформації (№ 231) (термін виконання 2012-2016 рр.), яка виконувалась в Одеському національному університеті ім. І.І.Мечникова (номер державної реєстрації 0112U002908); та була продовжена у відповідності з планом комплексних науково-дослідних робіт Чернігівського національного технологічного університету, зокрема: «Розвиток економіки в умовах глобалізаційних викликів: національний та регіональний виміри» (термін виконання 2016-2021 рр.), (номер державної реєстрації 0116U003596).

3. Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і пропозицій здобувача.

Детальне ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи дозволяє зробити висновок, що мета, яка полягає у подальшому розвитку теоретичних рекомендацій та у вирішенні проблеми регулювання корпоративних відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного макроекономічного середовища. Салюк-Кравченком О.О. опрацьовано значну кількість вітчизняних та закордонних наукових джерел, матеріалів науково-практичних конференцій, періодичної літератури та статистичних даних.

Аналіз літературних джерел по темі дисертації дозволив автору систематизувати теоретичні та методичні особливості досліджуваної проблеми. Це свідчить про глибину проведених пошукових робіт, які стосуються теоретичного та аналітико-інформаційного обґрунтування результатів дослідження.

Результатом наукових напрацювань Салюк-Кравченка О.О. є те, що досить вдало сформульовано теоретичні положення, які належно обґрунтовані та є доказовою базою проведеного дослідження.

Позитивними рисами дисертаційної роботи автора слід вважати чітке формулювання мети, предмета, об'єкта та завдань дослідження, які вирішуються в дисертаційному дослідженні.

Більшість висновків, положень та рекомендацій дисертації Салюк-Кравченка О.О. є достатньо аргументованими та безперечно сприятимуть удосконаленню процесу регулювання корпоративних відносин суб'єктів господарювання харчової промисловості в умовах динамічного макросередовища.

4. Наукова новизна і практична значимість одержаних результатів.

Наукове значення наукової новизни дисертації Салюк-Кравченка О.О. полягає в вирішенні питань підвищення результативності та удосконаленості процесу регулювання корпоративних відносин суб'єктів господарювання.

Найбільш важливими результатами роботи, що мають наукову новизну, слід вважати такі:

- удосконалено результати кореляційно-регресійного аналізу впливу макроекономічних чинників на формування і розвиток корпоративних структур у харчовій промисловості України, на підставі яких побудовано й верифіковано відповідні моделі їх впливу, що можуть використовуватися у якості аналітичного інструментарію та формування прогнозів розвитку корпоративних підприємств, планування прибутків і дивідендів на мікрорівні;

- удосконалено організаційно-економічні механізми регулювання корпоративних відносин на макро- та макрорівні, поєднання яких сприятиме формуванню ефективних моделей корпоративного управління та розвитку корпоративного сектору економіки харчової промисловості;

- удосконалено систему показників корпоративного управління з позиції задоволення інтересів акціонерів, правління та менеджменту

корпорації, що дозволяють здійснити комплексне оцінювання якості корпоративного управління та функціонування корпоративної структури;

- удосконалено систему результуючих ознак сучасного стану діяльності публічних акціонерних товариств й особливостей корпоративних відносин та їх вплив на ефективність менеджменту підприємств харчової промисловості;

- обґрунтовано концепт комплексного оцінювання ефективності корпоративного управління, що на відміну від відомих, враховує рівень збалансованості впливу акціонерів, вищих органів правління та виконавчого менеджменту на результати функціонування товариства в умовах змін та дозволяє здійснювати комплексний перманентний моніторинг стану корпоративних відносин, якості управлінських рішень та поточної ефективності корпоративного менеджменту порівняно з аналогічними підприємствами галузі;

- розвинуто трактування поняття стратегії організаційного розвитку корпоративного управління, що, на відміну від відомих, визначається як комплекс заходів, спрямованих на приведення у відповідність внутрішніх організаційних відносин, методів прийняття рішень, розподілу повноважень, відповідальності та функцій учасників корпоративних відносин обраним цілям стратегічного розвитку підприємства у довгостроковій перспективі;

- розвинуто закономірності та тенденції функціонування корпоративних структур харчової промисловості у реальному секторі економіки, основні причини та наслідки їх впливу на розвиток національної економіки;

- запропоновано напрямки удосконалення системи функціонування ринку цінних паперів в Україні, що передбачають: приведення системи регулювання фондової біржі до кращих зразків у світовій практиці, стимулювання фінансової активності підприємств на ринку цінних паперів, створення передумов та відповідних мотиваційних механізмів для проходження лістингових і рейтингових процедур підприємствами корпоративного сектору, підвищення якості інформаційного забезпечення учасників фінансового ринку.

Кожен з трьох розділів дисертаційного дослідження Салюк-Кравченка О.О. несе внесок у розвиток теоретико-практичних основ та рекомендацій з регулювання корпоративних відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного макросередовища.

Впровадження запропонованих автором заходів на підприємствах надасть можливість вирішити проблеми процесу регулювання корпоративних відносин суб'єктів господарювання харчової промисловості в умовах динамічного макросередовища.

Ключові результати дисертаційного дослідження, висновки і рекомендації, що містяться у роботі, схвалені та використовуються у практичній діяльності Департаментом соціальної та сімейної політики Одеської обласної державної адміністрації (довідка № 4235 від 20.07.2018 р.); Приватним акціонерним товариством «Оберіг» Арбузинського району Миколаївської області (довідка № 73 від 28.05.2018 р.); Приватним акціонерним товариством «Одесавинпром» (довідка № 1818 від 20.07.2018 р.); Публічним акціонерним товариством «Одеський консервний завод дитячого харчування» (довідка № 111 від 09.11.2018 р.).

Окремі результати дослідження використовуються в навчальному процесі Одеської національної академії харчових технологій (довідка № 61/18 від 11.07.2018 р.).

5. Відповідність опублікованих праць автора змісту дисертації.

За результатами представленого дисертаційного дослідження Салюк-Кравченка О.О. опубліковано у 14 наукових працях (5 з яких у співавторстві), в тому числі 4 у фахових виданнях, що входять до міжнародних науково-метричних баз даних Web of Science, Index Copernicus загальним обсягом 5,3 друк. арк. (особисто автору належить 4,22 друк. арк.) та 1 стаття – опубліковані у іншому науковому виданні.

Дослідивши наукові праці Салюк-Кравченка О.О. дозволяє стверджувати, що в них висвітлені результати власного наукового дослідження.

6. Оцінка викладення й оформлення дисертації.

Відмічаючи високо якісну роботу автора по оформленню дисертаційного дослідження було встановлено, що дисертаційна робота Салюк-Кравченка О.О. складається з вступу, трьох розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел (96 найменувань), містить 24 таблиць і 24 рисунків. Загальний обсяг дисертації становить 187 сторінок.

7. Зауваження і пропозиції щодо змісту дисертації.

Відзначаючи високий рівень дисертаційної роботи, зауважимо, що подана дисертація та автореферат містять ряд дискусійних положень, серед яких слід відзначити наступні:

1. В першому розділі автором, було досліджено та відображено в табличній формі алгоритм прийняття рішення у виборі методу корпоративного управління, але слід було додатково результати зазначеного дослідження відобразити в схематичній формі. Це б дало змогу більш детально виділити всі етапи прийняття рішення та виявити слабкі складові алгоритми прийняття рішення у виборі методу корпоративного управління (с. 50).

2. Автору доцільно було б, дослідити для порівняння провідний в світі нормативно-правовий досвід регулювання корпоративних відносин однієї з провідних країн світу, таких як Сполучені Штати Америки з висвітленням їх особливостей (с. 35-41).

3. У другому розділі, автором було проаналізована питома вага підприємств корпоративного сектору у загальній кількості підприємств України. Потрібно було більш детально дослідити тенденцію збільшення та зменшення питомої ваги підприємств та дослідити роль впливу на зазначену ситуацію центральних органів державної влади.

4. В третьому розділі було проведено дослідження та систематизовано організаційно-економічні механізми удосконалення корпоративних відносин, реалізація яких сприятиме формуванню ефективної моделі корпоративного управління вітчизняних підприємств в умовах макроекономічних змін.

Було б кращим більш детально представити зазначене дослідження, через розроблення одного з запропонованих механізмів і представити його в додатках до дисертаційного дослідження. Наприклад запропонований автором кодекс корпоративної поведінки, що регламентуватиме основні корпоративні процедури, узгоджуватиме й регулюватиме права і повноваження учасників корпоративних відносин.

5. Запропонований автором метод оцінки зважених стандартизованих показників ефективності діяльності менеджменту акціонерних товариств варто було б розширити за рахунок включення додаткової кількості складових, що підвищило б його інформативність (с. 146).

6. Автор пропонує вирішення проблеми стратегічного планування у акціонерних товариствах, яка полягає у розробленні спільних цілей та методів їх досягнення на основі не тільки даних про зовнішнє середовище і ринок та внутрішнього становища підприємства, а також із врахуванням цілей учасників товариства, шляхом створення незалежного комітету у складі наглядової ради, що виконував би функцію своєрідного «містка» між зовнішньою, внутрішньою інформацією та інформацією від зацікавлених осіб.

Об'єктивність такого шляху ставиться під сумнів, оскільки зацікавлені особи підприємства можуть свідомо водити в оману зазначений комітет. Доцільно було б внести до складу незалежного комітету сторонніх незалежних аудиторів, які є не зацікавленими особами (с. 156).

Надані зауваження та дискусійні моменти не знижують вагомість наукових і практичних результатів дисертаційної роботи. Відзначимо, що дисертаційна робота Салюк-Кравченка О.О. представляє собою зрілу наукову позицію та відображає його вміння проводити наукові дослідження.

8. Загальний висновок. Дисертаційна робота Салюк-Кравченка Олександра Олексійовича на тему "Регулювання корпоративних відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного макроекономічного середовища" вельми актуальна, містить теоретичні, методичні та практичні розробки. Робота структурована, логічно побудована, методи і підходи щодо рішення поставлених завдань повністю аргументовні. Мовно-стилістична культура дисертації на високому рівні.

Аналіз змісту дисертаційної роботи, автореферату, друкованих праць за темою дисертації дозволяє зробити висновок, що усі пункти наукової новизни дослідження, які заявлені, належним чином відображено у роботі. Обсяг друкованих праць та їх кількість відповідає вимогам атестаційної колегії МОН України щодо публікацій основного змісту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Дисертація є завершеним науковим дослідженням, відповідає профілю спеціалізованої вченої ради та вимогам «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», а її автор Салюк-Кравченко Олександр Олексійович – заслуговує присудження наукового ступеня кандидат економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:

кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник
відділу макроекономіки та
державного управління
Причорноморського науково-дослідного
інституту економіки та інновацій

О.М. Коркоц

*Підпис Коркоца О.М.
засвідчує:
Директор Інституту В.С. Коростяков
Відомо надійшов
2011.12. Вчений секретар
СВР ДНІ.081.05 П.В. Курчій*

